

[Thorkil Kristensen.]

nernes sygehusudgifter. Det var ialt for hele landet dengang ca. 12 mill. kr. Den nugældende sygehuslov blev vedtaget i 1946. Da gik man over til det dobbelte tilskud både pr. indbygger og pr. sygedag. Tilskuddet blev dengang anslået til ca. 40 mill. kr. Nu vil det i det kommende finansår med den nugældende lov blive ca. 105 mill. kr. og efter den højtærede ministers forslag ca. 116 mill. kr., altså næsten 10 gange så meget som tilskuddet i 1937. Jeg vil antage, at stigningen i folketal og prisniveau kunne motivere en stigning til, skal vi sige, mellem 2½ og 3 gange det oprindelige beløb. Nu foreslår man altså et beløb, der er omtrent 10 gange så stort som det oprindelige. Det er denne udvikling, der har gjort, at jeg efterhånden synes, der er grund til at tage dette spørgsmål op til nærmere overvejelse. Jeg indrømmer, at de seneste års ændringer i sygehusloven kun har været ajourføringer i den forstand, at man har stræbt efter at holde tilskuddet på ca. 50 pct. af udgifterne. Disse ajourføringer er gennemført på et bredt grundlag i det høje ting, og jeg har selv været med til dem, men det forhindrer jo ikke, at vi må spørge os selv, om det nu også er rigtigt at fortsætte ad denne vej. Jeg har personlig længe været betænkelig, og det forekommer mig, at vi bør benytte den nuværende anledning — jeg skal senere komme ind på en nærmere begrundelse derfor — til at tænke dette spørgsmål nøjere igennem.

Sagen er jo den, at sygehusudgifterne efterhånden er blevet meget store; de er vokset overordentlig stærkt, langt mere end prisniveauet betinger, og samtidig holder mange af kommunerne overordentlig lave takster for patienterne på sygehuse, sådan at man i adskillige kommuner kan bo billigere på det offentlige sygehus, end man kan bo i sit hjem. Hvis det så endda kun drejede sig om den fattigste del af befolkningen, så kunne man give en social begrundelse, men forholdet er det, at sygehuse er tilgængelige for alle. Der er derfor i virkeligheden et misforhold mellem de udgifter, vi efterhånden er kommet op på, og de takster, man holder. Når vi skal drøfte den skattereform, der kommer til første behandling i det høje ting i morgen, vil vi også komme til at drøfte hele spørgs-

målet om tilskudspolitikken, spørgsmålet om forholdet mellem statens og kommunernes økonomi, og vi er mange, der mener, at vi har nået et punkt, hvor det tiltrænges, at man begynder at sætte bremserne i og snarere prøver på at reducere den vidtgående tilskudspolitik, for at befolkningen i almindelighed, og også kommunerne, kan være animeret til i så høj grad som muligt at holde igen på deres forbrug, fordi det er den eneste løsning på „vort evige valuta-problem“, som det hed i en artikel i „Social-Demokraten“ for nogle måneder siden.

Nu er jeg klar over, at de senere års forhøjelser af sygehusstilskuddet for en stor del har været motiveret ved de uheldige skatteforhold i amtskommunerne, hvor man ensidigt ligner de af selve kommunen bårne udgifter på fast ejendom. Dette forhold har også været fremdraget i dag, det blev fremdraget af det ærede medlem hr. Skytte, da han stillede sit spørgsmål til den højtærede minister fornylig, og det har i den seneste tid været understreget i forbindelse med likviditetsvanskelighederne i landbruget. Jeg synes derfor, der er grund til at pege på, at den skattelettelse, som landbruget vil få, hvis dette lovforslag bliver gennemført, antagelig ligger på 3 mill. kr. Der er foreslået en forhøjelse af tilskuddet på 11 mill. kr. Deraf vil efter de seneste års erfaringer amtskommunerne få lidt under halvdelen, måske godt 5 mill. kr., men det er ikke kun landmænd, der betaler skat til amtskommunen. Der er efterhånden, navnlig i amterne omkring de store byer, en del store bymæssige bebyggelser, hvis beboere bærer en betydelig del af amtsskatterne. Jeg vil derfor antage, at af de godt 5 mill. kr., amtskommunerne bliver lettet for, vil godt 3 mill. kr. falde på landbruget, og det er landbrugets lettelse i det første år. Næste år har man så disse godt 3 mill. kr. mindre at trække fra på sine selvangivelser. Jeg vil derfor bedømme landbrugets fordel på længere sigt af denne lov til at ligge et sted mellem 2 og 3 mill. kr. Jeg synes, at inden man vedtager lovforslaget, skal man gøre sig klart, at størrelsesordenen er denne.

Dertil kommer imidlertid noget andet. En merudgift for den fælleskommunale ud-ligningsfond på ca. 11 mill. kr. betyder en svækkelse af finanspolitikken, medmindre man da samtidig vil forhøje den fælleskom-